

Brusel 3. července 2024
(OR. en)

11601/24

PHYTOSAN 166
VETER 87
AGRI 542

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	11022/24 INIT + COR 1
Předmět:	Závěry Rady o spolufinancování fytoosanitárních a veterinárních programů a mimořádných opatření ze strany Unie

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o spolufinancování fytoosanitárních a veterinárních programů a mimořádných opatření ze strany Unie, které schválila Rada pro zemědělství a rybolov na svém 4037. zasedání konaném dne 24. června 2024.

Závěry Rady o spolufinancování fyto-sanitárních a veterinárních programů a mimořádných opatření ze strany Unie

1. Program pro jednotný trh je finančním nástrojem Unie na podporu opatření v členských státech, jejichž cílem je mimo jiné zajistit vysokou úroveň zdraví zvířat a rostlin v Evropské unii. Oproti předchozím rokům jsou členské státy v posledních letech konfrontovány s tím, že jim Unie poskytuje výrazně nižší míru spolufinancování u jejich programů ve veterinární a fyto-sanitární oblasti zaměřených na tlumení a eradikaci. Podle členských států to má dopad na dosahování cílů politiky Unie týkajících se vysoké úrovně zdraví zvířat a rostlin.
2. V této souvislosti se belgické předsednictví zavázalo posoudit, jaký je dopad tohoto snížení spolufinancování při současném obecném nárůstu nákladů v posledních letech, a to na základě dvou dotazníků, které byly rozeslány Pracovní skupině pro zvířata a veterinární otázky – vedoucí veterinárních služeb a Pracovní skupině pro rostliny a rostlinolékařské otázky – vedoucí rostlinolékařských služeb.
3. Návrh závěrů Rady uvedený v příloze této poznámky vychází z výsledků těchto dotazníků a z následných jednání obou výše uvedených pracovních skupin, přičemž na úrovni pracovní skupiny získal podporu všech delegací¹.
4. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Výbor stálých zástupců (část I) vyzývá, aby:
 - a) potvrdil dohodu ohledně závěrů ve znění uvedeném v příloze této poznámky,
 - b) doporučil Radě, aby znění závěrů uvedené v příloze této poznámky schválila.

¹ Zasedání radů/atašé (AGRI – veterinární a fyto-sanitární otázky) dne 10. června 2024 a následná neformální konzultace (dokument WK 8338/2024).

Závěry Rady

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. ZDŮRAZŇUJÍC, že zachování vysoké úrovně zdraví zvířat a zdraví rostlin má pro Unii zásadní význam, neboť oba tyto aspekty hrají klíčovou úlohu v oblasti lidského zdraví, potravinového zabezpečení a bezpečnosti potravin, biologické rozmanitosti a hospodářské prosperity Unie.
2. PODTRHUJÍC skutečnost, že podpora zdraví rostlin a zdraví zvířat je klíčová pro odvětví zemědělství a že účinné řízení zdraví zvířat a rostlin, včetně opatření dohledu nebo eradikačních opatření, je zásadně důležité pro zajištění bezpečnosti dovozu a vnitřního trhu a pro ochranu vývozu.
3. POUKAZUJÍC na to, že stále větší ohrožení škodlivými organismy rostlin a nákazami zvířat v souvislosti s pohybem cestujících, změnou klimatu a stále rostoucím objemem světového obchodu zvyšuje riziko nepříznivých účinků na zdraví zvířat a zdraví rostlin.
4. ZDŮRAZŇUJÍC, že zásadní význam má prevence a včasné odhalování možných ohnisek výskytu škodlivých organismů rostlin a nákaz zvířat, neboť eradikační opatření jsou spojena s vyššími náklady, včetně finančních nákladů a nákladů souvisejících s dopady na lidské zdraví, životní prostředí, ekosystémy a společnost, a jsou veřejností negativně vnímána.
5. PŘIPOMÍNÁJÍC, že roční míra spolufinancování u fytosanitárních a veterinárních programů a mimořádných opatření ze strany Unie byla na období 2023–2027 snížena o 60 % v důsledku přerozdělení rozpočtu dříve přiděleného na tyto programy za účelem řešení nepředvídaných sanitárních krizí.

6. PODTRHUJÍC, že snížený rozsah (škodlivé organismy a nákazy způsobilé ke spolufinancování) a snížená míra spolufinancování ze strany Unie společně se zvýšenými náklady nepříznivě ovlivnily schopnost rostlinolékařských a veterinárních služeb provádět účinný dohled za účelem dosažení cílů v oblasti prevence a včasného odhalování.
7. POUKAZUJÍC na potřebu snížit administrativní zátěž vyplývající například z řízení grantů spolufinancovaných Unií, na které v důsledku snížené míry unijního spolufinancování připadá ještě méně úměrná část grantu.
8. ZDŮRAZŇUJÍC, že je zásadní, aby příslušné orgány měly k provádění nezbytných úkolů k dispozici dostatečné finanční a lidské zdroje s ohledem na širokou škálu a složitost úkolů v oblasti zdraví rostlin a zvířat v rámci přístupu „jedno zdraví“;

Zdraví rostlin

9. ZDŮRAZŇUJÍC význam nařízení (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, které si klade za cíl zabránit vstupu karanténních škodlivých organismů a nových škodlivých organismů rostlin do EU a jejich šíření v rámci EU.
10. ZDŮRAZŇUJE, že prevence a včasné odhalování ohnisek výskytu škodlivých organismů rostlin jsou nejvýš důležité, zejména pokud jde o prioritní škodlivé organismy, které pro země EU představují nejzávažnější hospodářské, environmentální a společenské hrozby.
11. DÁLE ZDŮRAZŇUJE, že zvládání ohnisek výskytu karanténních škodlivých organismů rostlin a dohled v této oblasti jsou obzvláště náročné a velmi složité, protože se v případě Unie týkají přibližně 400 karanténních škodlivých organismů a skupin škodlivých organismů u široké škály druhů rostlin a rostlinných produktů v nejrůznějších typech prostředí (lesy, zemědělská půda a městské oblasti).

12. ZDŮRAZŇUJE, že v důsledku provádění nového systému rostlinolékařské péče se pro členské státy značně zvýšil objem úkolů a pracovní zátěž, zejména pokud jde o opatření dohledu a eradikační opatření.
13. UPOZORŇUJE, že spolufinancování fytosanitárních programů a mimořádných opatření ze strany Unie je nezbytnou součástí nového systému rostlinolékařské péče a Programu pro jednotný trh a že je pro dosažení jejich cílů nepostradatelné.
14. UZNÁVÁ v tomto ohledu význam provádění kvalitativních a kvantitativních průzkumů týkajících se škodlivých organismů rostlin, pokud jde o prioritní škodlivé organismy, a JE HLUBOCE ZNEPOKOJENA tím, že je již pocíťován dopad sníženého rozsahu a míry spolufinancování ze strany Unie, který by mohl ohrozit cíl včasného odhalování, a že plnění povinností vyplývajících ze stávajících právních předpisů a programů v oblasti zdraví rostlin se stává náročnějším.
15. VYZDVIHUJE skutečnost, že podpora zdraví rostlin je rovněž podporou odvětví zemědělství, jelikož eliminuje nebo snižuje potřebu bojovat proti dalším novým škodlivým organismům nebo karanténním škodlivým organismům, a tudíž zemědělcům umožňuje lépe provádět integrovanou ochranu rostlin.

Zdraví zvířat

16. PŘIPOMÍNÁ, že mechanismus spolufinancování veterinárních programů a mimořádných opatření je v platnosti již mnoho let a osvědčil se, protože se díky němu podařilo v několika členských státech vymýtit řadu nákaz a zlepšit situaci zdraví zvířat, pokud jde o mnoho dalších nákaz.
17. ZDŮRAZŇUJE, že zachování vysoké úrovně zdraví zvířat je pro EU důležitým cílem, jelikož má zásadní význam pro lidské zdraví prostřednictvím boje proti zoonotickým onemocněním a zlepšování bezpečnosti potravin a potravinového zabezpečení a také díky nižší potřebě léčby antimikrobiálními látkami, a tím i nižšímu riziku antimikrobiální rezistence (AMR).

18. BERE NA VĚDOMÍ, že snížení rozsahu a míry spolufinancování již v některých členských státech dosažení vysoké úrovně zdraví zvířat ovlivnilo, neboť přeneslo na zemědělce a příslušné orgány další náklady, což je přimělo znovu si stanovit priority programů v oblasti zdraví zvířat, a UZNÁVÁ, že byla vystavena tlaku i schopnost některých členských států předcházet a tlumit jiné nákazy než ty, které patří do kategorií A a B.
19. UZNÁVÁ, že všechny členské státy očekávají v budoucnu ještě větší negativní dopad na zdraví a dobré životní podmínky zvířat.
20. ZNOVU OPAKUJE, že je znepokojena současnou pracovní a administrativní zátěží spočívající na členských státech.
21. DŮRAZNĚ UPOZORŇUJE, že jelikož hrozí, že nebude možné zajistit řádné financování na úrovni EU a členských států, je plnění povinností vyplývajících ze stávajících právních předpisů a programů v oblasti zdraví zvířat náročnější, a ZDŮRAZŇUJE, že by to mohlo vést ke snížení jednotnosti zdraví zvířat v celé EU.

RADA EVROPSKÉ UNIE PROTO

22. VYZÝVÁ Evropskou komisi, aby respektovala stropy víceletého finančního rámce Unie a zvážila míru a způsob financování rostlinolékařských a veterinárních programů a mimořádných opatření a aby toto financování:
 - a) bylo úměrné zdrojům potřebným k dosažení cílů systému rostlinolékařské a veterinární péče;
 - b) poskytovalo rovněž dostatečnou flexibilitu pro zohlednění krizových situací způsobených náhlými výskyty škodlivých organismů rostlin a nákaz zvířat;
 - c) zohledňovalo [...] oznámený významný nárůst nákladů na zaměstnance a laboratorní analýzy.

23. VYZÝVÁ Evropskou komisi, aby prozkoumala, jak zlepšit řízení fytoosanitárních a veterinárních programů a mimořádných opatření spolufinancovaných Unií v rámci Programu pro jednotný trh (složka „potravinový řetězec“) a snížit administrativní zátěž, zejména:
- a) sladěním postupu předkládání žádostí o granty na spolufinancování ze strany Unie s ostatními požadavky na podávání zpráv;
 - b) kritickou kontrolou informací požadovaných pro postup předkládání žádostí o granty na spolufinancování ze strany Unie prováděnou v úzké spolupráci s členskými státy s cílem snížit míru podrobnosti těchto informací a zlepšit jejich soulad s praxí;
 - c) zajištěním včasného informování o změnách v systému a o potenciálních změnách v rozpočtu;
 - d) zjednodušením procesu této části spolufinancování ze strany Unie, například tím, že se platforma pro předkládání žádostí stane uživatelsky přívětivější, a stanovením úplných a snadno dostupných pokynů, přičemž se zohlední, že se tento proces vztahuje na přímé granty členským státům, na rozdíl od grantových dohod přidělovaných subjektům účastnícím se výběrového řízení.
24. VYZÝVÁ Evropskou komisi a členské státy, aby i nadále zkoumaly účinnější a cílenější způsoby spolupráce mezi členskými státy s cílem zvýšit účinnost opatření k prevenci škůdců rostlin a nálezů zvířat, například prováděním společných politik očkování v oblasti zdraví zvířat nebo podporou spolupráce v oblasti dohledu mezi členskými státy v oblasti zdraví rostlin, a aby zvýšily účinnost řízení jejich eradikace a izolace.
-